

Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Form

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Form. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26553>

Özet

Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Formu (ÖDÖ-KF), ö?rencilerin e?itim deneyimlerinden ve üniversite ya?am?ndan duyduklar? genel memnuniyet düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. 2011 y?l?nda Baykal ve arkadaşlar? tarafından geli?tirilen bu ölçek, orijinal formun k?saltılm?? ve güvenilirli?i ile geçerli?i test edilmi? versiyonudur. Çalışma, ölçe?in iç tutarlılık ve yapısal geçerli?ini de?erlendirerek, yüksek lisans ve lisans düzeyindeki ö?renci popülasyonlarında kullanıma uygunlu?unu kanıtlamıştır.

Ölçek, ö?rencilerin farklı memnuniyet alanları?nı kapsayan be? alt boyuttan oluşmakta olup, toplamda 53 madde içermektedir. Derecelendirme sistemi, ö?rencilerin kendilerini ne kadar tatmin hissettiklerini belirlemeye olanak tanıyan 5'li Likert tipi ölçek formatındadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci Doyumu, Ö?renci Memnuniyeti, K?sa Form Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Psikometrik Geli?tirme.

Yazarlar

Baykal, Ü., Harmanç?, A. K., E?kin, F., Altunta?, S., Sökmen, S.

Amaç

Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Formu'nun temel amacı, yüksekö?retim kurumlarında öğrenim gören ö?rencilerin kurumsal ve akademik deneyimlerine ilişkin duyduklar? memnuniyet düzeylerini hızlı, etkin ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle ö?renci hizmetleri, e?itim kalitesi, sosyal çevre ve genel ya?am memnuniyeti gibi kritik alanlardaki algılar? tespit etmeyi hedefler.

Bu ölçek, e?itim yöneticilerine ve araştırmacılara, ö?renci memnuniyetsizli?inin kaynakları?nı belirleme ve e?itim ortamları? iyile?tirme stratejileri geli?tirme konusunda somut veriler sağlamak üzere tasarlanmıştır. K?sa formun geli?tirilmesi, uygulama süresini kısaltarak büyük örneklemdeki kullanım kolaylığı?nı artırmıştır.

Yapı

Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Formu, ö?renci memnuniyetini çok boyutlu bir yapı olarak ele almaktadır. Ölçek, ö?rencilerin üniversite deneyimlerinin farklı yönlerini temsil eden be? ayrı alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, ö?rencilerin akademik süreçlerden, sosyal yaşamdan, fiziksel olanaklardan ve genel kurumsal destekten ne ölçüde tatmin oldukları?nı kapsamaktadır.

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yap?, ö?rencilerin beklentileri ile alg?lad?klar? gerçek deneyim aras?ndaki uyum veya farktan kaynaklanan duygusal ve bili?sel de?erlendirmeler bütünü olan "Ö?renci Doyumu"dur. Bu yap?, ö?renci ba?ar?s?, ba?l?l??? ve kurumdan ayr?lma niyetleri gibi önemli ç?kt? de?i?kenleriyle do?rudan ili?kilidir.

Geçerlik

Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Formu'nun yap? geçerli?ini incelemek amac?yla gerçekleştirilen faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in psikometrik aç?dan güçlü bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir. Yap?lan analizde, örneklem yeterlili?ini de?erlendiren Kaiser-Meyer Olkin (KMO) katsay?s? oldukça yüksek bulunmu?tur (.969).

Genel kabul görmü? istatistiksel standartlara göre, KMO de?erinin .70-.79 aras?nda olmas? örneklem yeterlili?inin iyi düzeyde oldu?unu gösterirken, .969 gibi bir de?er, örneklem büyüklü?ünün ve verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu i?aret etmektedir. Ayr?ca, maddeler aras?ndaki korelasyonun faktör yap?s?na uygunlu?unu test eden Barlett testi de ($\chi^2=22646.074$, $p= 0.000$) ileri düzeyde anlaml? bulunmu?tur. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin belirlenen alt boyutlar alt?nda toplanmaya uygun oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?n?n önemli bir a?amas? olan iç tutarlılık analizi, ölçekte yer alan maddelerin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemektedir. Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Formu'nun güvenilirlik analizinde, özellikle Likert tipi ölçeklerde yayg?n olarak kullan?lan Cronbach's α katsay?s? kullan?lm??tır.

Güvenirlik katsay?s?n?n yorumlanmas?nda genellikle kabul gören kriterler ?unlard?:

- .40'n Alt?nda:** Ölçek güvenilir de?ildir.
- .40 - .59 Aras?nda:** Ölçek dü?ük güvenilirlikte kabul edilir.
- .60 - .79 Aras?nda:** Ölçek güvenilirlidir.
- .80 - 1.00 Aras?nda:** Ölçek yüksek güvenilirlikte kabul edilir.

Ara?t?rmac?lar, ölçe?in yüksek iç tutarlılık?a sahip oldu?unu öngörmü?lerdir, bu da ölçe?in tutarlı ve kararlı ölçümler sa?lad???n? göstermektedir. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçe?in akademik çal??malarda ve kurumsal de?erlendirmelerde güvenle kullan?labilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?sal do?rulamas?, aç?mlayıc? faktör analizi (AFA) ile gerçekleştirilmi?tir. Bu analiz sonucunda, orijinal Ö?renci Doyum Ölçe?i'nin k?salt?lm?? formunun be? ana alt boyutta

topland??? tespit edilmi?tir. Bu be? alt boyut, ö?renci memnuniyetinin farklı yönlerini temsil etmektedir.

K?sa Form, bu be? alt boyut altında toplam 53 maddeden oluşmaktadır. Faktör yap?s?n?n netli?i ve KMO de?erinin yüksekli?i, ölçek maddelerinin yap?s?sal olarak tutarlı ve faktör yüklerinin güçlü olduğunu ortaya koymaktadır, bu da ölçe?in teorik yap?y? başarıyla bir şekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (K?sa Form Geçerlik ve Güvenirlik Çal??ması)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Maddeler: 53 Madde

Alt Boyutlar: 5 Alt Boyut

Dil: Türkçe

Kullanım Popülasyonu: Yüksekö?retim Ö?rencileri (Lisans ve Yüksek Lisans)

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencili?i ya? aral??? (Genellikle 18-30 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, üniversite ö?rencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde yürütülmü?tür. Detaylı örneklem bilgileri kaynak makalede yer almaktadır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Akademik Başarı, Cronbach's Alpha, KMO Katsay?s?, Barlett Testi, ?ç Tutarlılık, Üniversite Yaşamı, Ö?renci Hizmetleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Ba?lılık E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? 2011 y?I?nda yay?mlanm??t?. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin gereklilikleri için Baykal ve arkadaş?lar? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar genellikle kaynak gösterilerek serbest b?rak?lmaktadır.

Referanslar

Baykal, Ü., Harmanc?, A. K., E?kin, F., Altunta?, S. ve Sökmen, S. (2011). Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Form geçerlik güvenilirlik çal??mas?. *Anadolu Hem?irelik ve Sa?lık Bilimleri Dergisi*, 14(4) 60-68.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: e-dergi.atauni.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [ogrenci-doyum-olcegi-kisa-form-toad.pdf](#)

Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Form Maddeleri

Ö?renci Doyum Ölçe?i K?sa Formu, be? alt boyutta toplanm?? toplam 53 maddeden olu?maktadır. Kat?l?mc?lar, her bir maddeye ili?kin görü?lerini a?a??daki 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?ini kullanarak belirtirler:

Derecelendirme Sistemi:

- 1: Hiç kat?lm?yorum
- 2: Kat?lm?yorum
- 3: Karars?z?m
- 4: Kat?l?yorum
- 5: Kesinlikle kat?l?yorum

(Not: Ölçe?in 53 maddesinin içeri?i kaynak metinde sa?lanmam??t?.)